

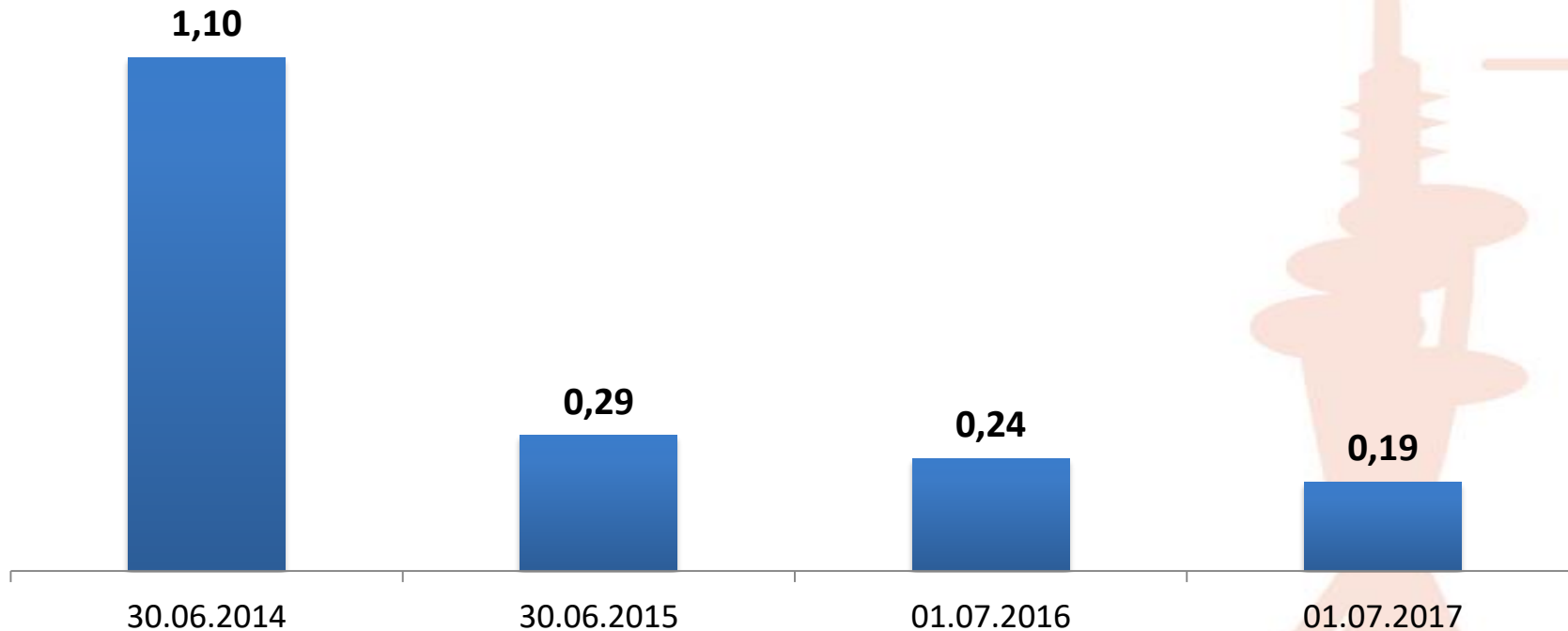
Иницијативи за намалување на цените за роаминг услугите во Западен Балкан

Александар Коцевски,
Советник во одделение за анализа на пазари
Втор јавен состанок на АЕК за 2018 година

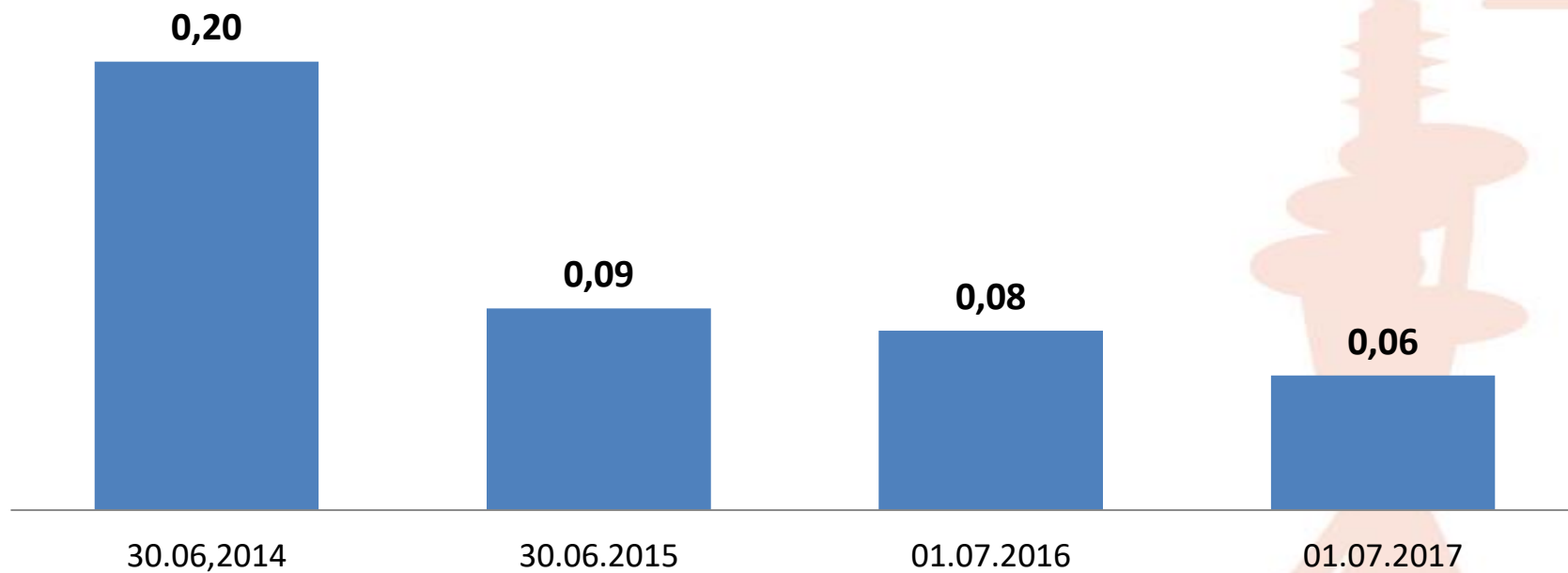
Прва спогодба за Регионален роаминг

- Спогодбата за Регионален роаминг беше потпишана во Будва во Септември 2014 година од страна на Министерствата одговорни за областа на електронски комуникации од Република Македонија, Босна и Херцеговина, Црна гора и Република Србија
- Министерствата се договорија дека максималните цените за роаминг услугите треба да се намалат на нивото на цените за роаминг услугите кои што во тој период се плаќаа во Европската Унија
- Во спогодбата беше наведено дека Националните регулаторни тела ќе бидат одговорни за спроведување на Спогодбата
- Спогодбата е од отворен карактер што би значело дека истата може да биде надолполнета со која и да е земја од регионот, Европската Унија или надвор од неа со правење на анех на спогодбата под истите услови под кои што истата беше потпишана.

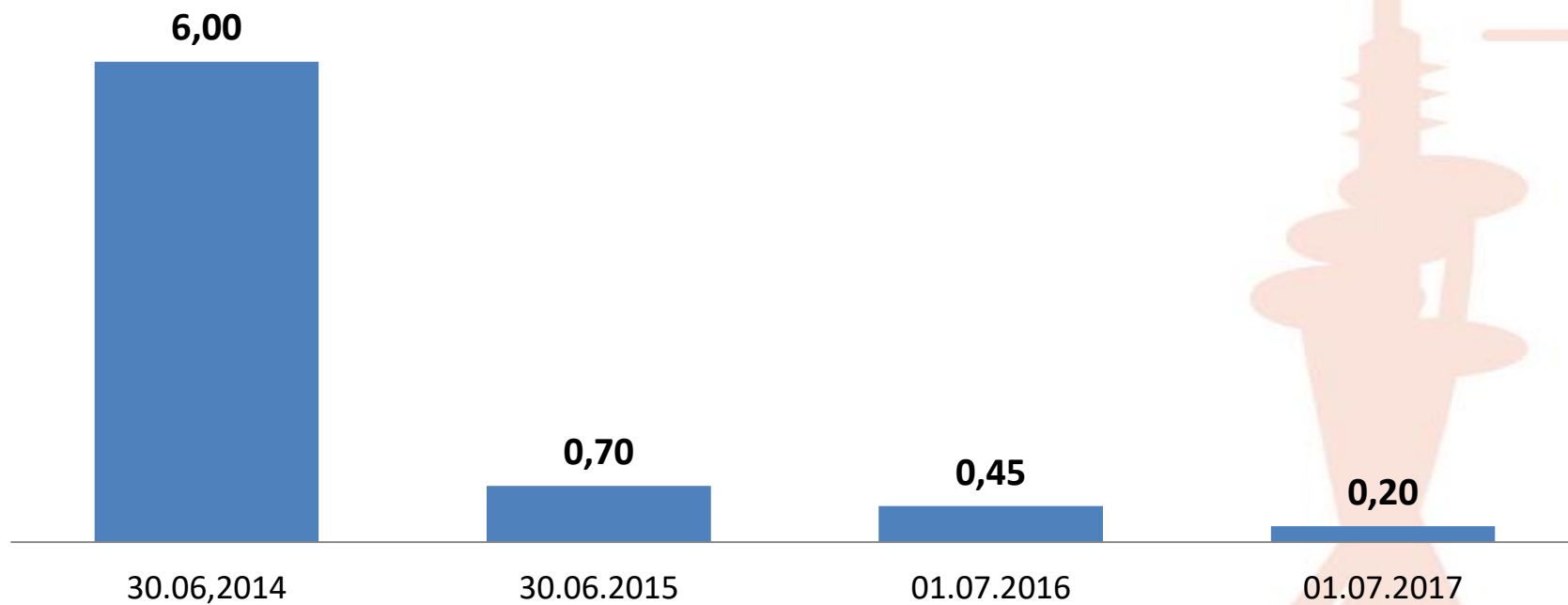
Максимална малопродажна цена за минута појдовен повик во роаинг (во € без ДДВ)

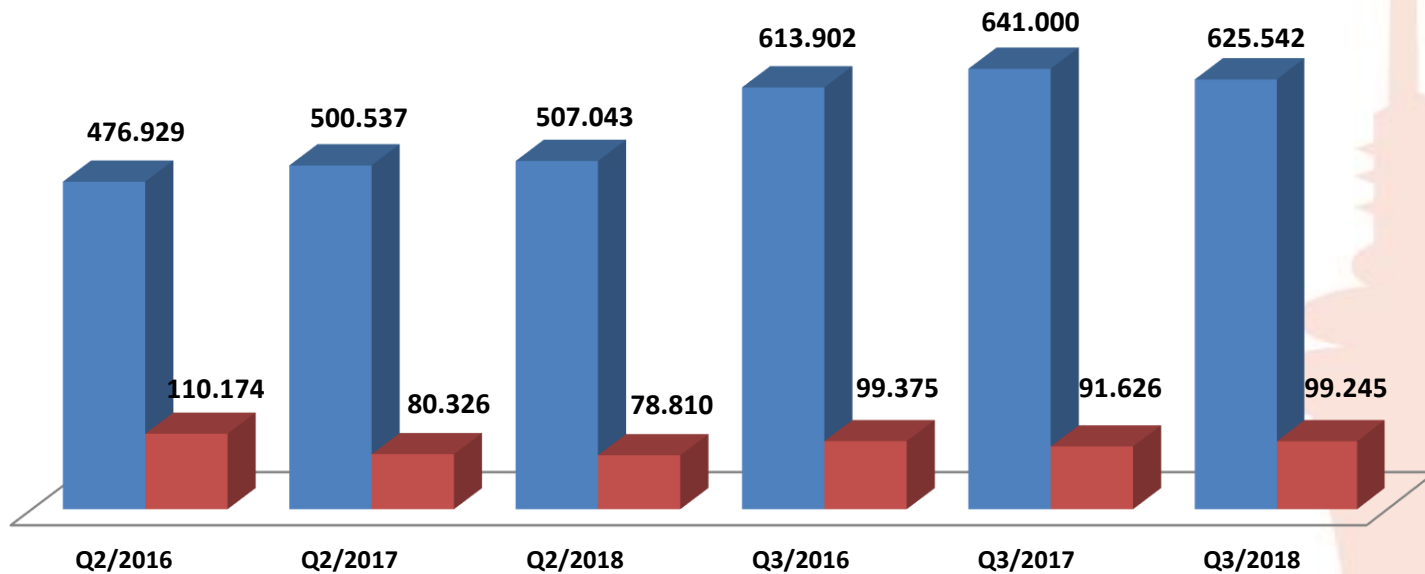
Максимална малопродажна цена за СМС порака во роаинг (во € без ДДВ)

Максимална малопродажна цена за пренос на податоци и ММС пораки во роаинг по МВ (во € без ДДВ)

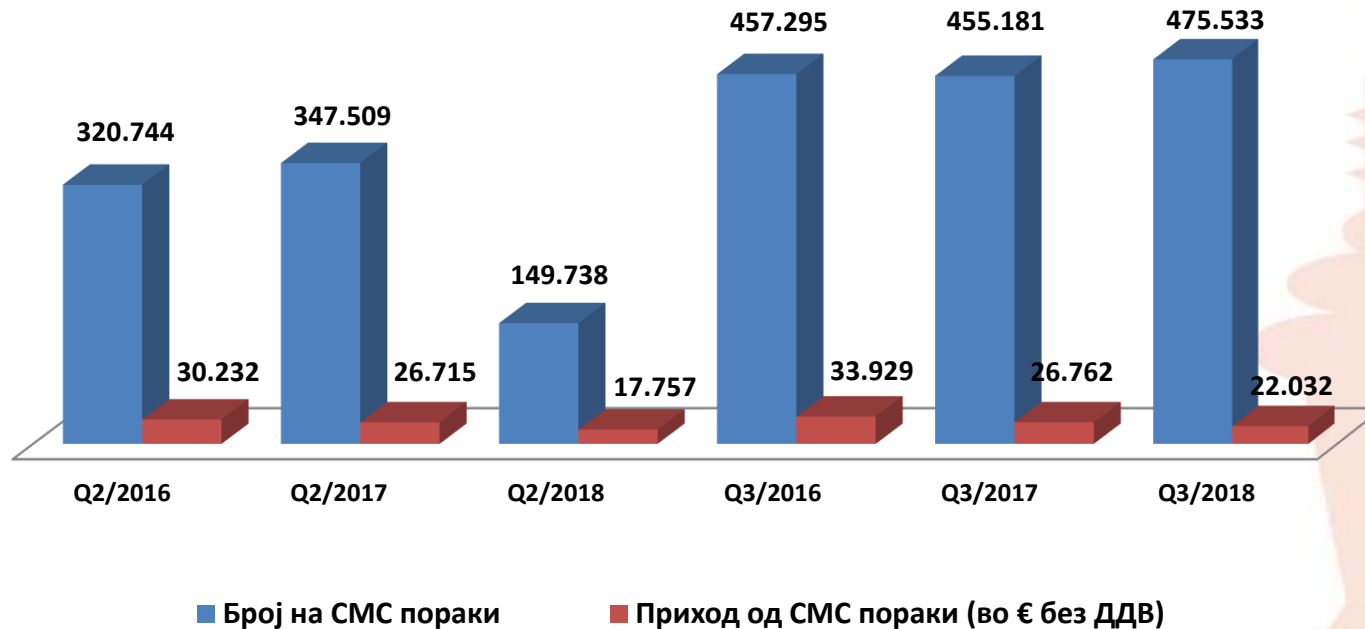

Малопродажба – Споредба помеѓу ист квартал во различна година во Говорен роадинг сообраќај(минути) и приход (во € без ДДВ)

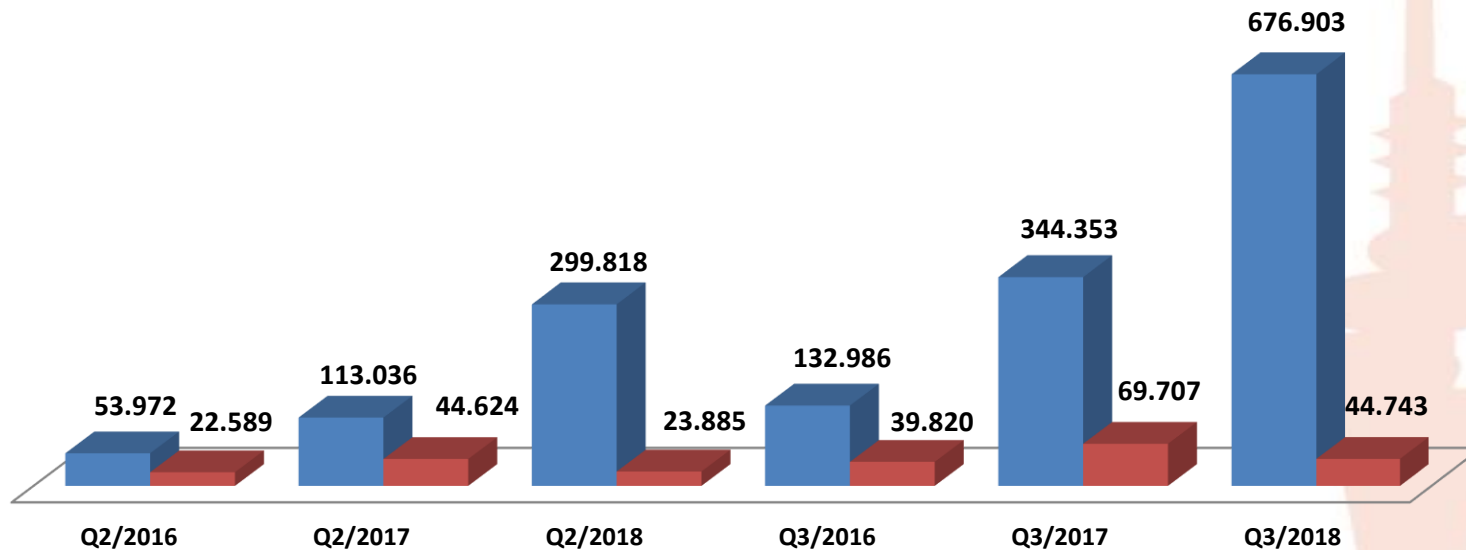

■ Сообраќај од започнување и завршување на повик (минути) ■ Приход од роадинг повици (во € без ДДВ)

Малопродажба – Споредба помеѓу ист квартал во различна година во Број на СМС пораки во роаинг и приход (во € без ДДВ)

Малопродажба – Споредба помеѓу ист квартал во различна година во Сообраќај од пренос на податоци во роаминг (МВ) и приход (во € без ДДВ)

■ Сообраќај од пренос на податоци во роаминг (МВ) ■ Приход од пренос на податоци во роаминг (во € без ДДВ)

Состаноци на тема продолжување на регулацијата на роаминг услугите во Западен Балкан

- Состанот помеѓу претставници на бте земји од Западен Балкан, ЕУ Комисија и БЕРЕК одржан во рамките на 35-тиот пленарен состанок на БЕРЕК одржан во Сопот – Полска во периодот 14-15 Јуни 2018 година.
- Експертски состанок на претставници на бте земји од западен балкан и претставниците на БЕРЕК одржан во просториите на IRG/BEREC во Брисел, организиран на иницијатива на претседателот на БЕРЕК на 15ти октомври 2018 година.
- Состанок помеѓу претставници на бте земји на западен балкан, ЕУ комисија и РЦЦ, одржан во просториите на РЦЦ во Брисел на ден бти Ноември 2018 година
- Состанок помеѓу Директорите на Регулаторните тела на бте земји на западен балкан и претставници на БЕРЕК, одржан во рамките на 36тиот пленарен состанок на БЕРЕК одржан во Прага на ден 5ти Декември 2018 година
- Состанок помеѓу претставници на бте земји на западен балкан, ЕУ комисија и РЦЦ, одржан во просториите на РЦЦ во Брисел на ден 13ти Декември 2018 година

Драфт нова спогодба за намалување на цените на роаминг услугите за сите крајни корисници на регионот на Западен Балкан

- Со новата спогодба се предлага цените за роаминг услугите да се намалат односно изедначат со малопродажните цени на услугите понудени на национално ниво (Роамирај како дома – Roaming like at home).
- Новата спогодба ќе се темели на следните регулативи кои што се во сила во Европската унија:
  - Регулатива (ЕУ) 531/2012 за роаминг во јавни мобилни мрежи во склоп на ЕУ изменета со регулатива (ЕУ) 2015/2120 на Европскиот парламент и Совет од 25ти Ноември 2015 година и регулатива (ЕУ) 2017/920 на Европскиот парламент и Совет од 17ти Мај 2017 година
  - Регулатива (ЕУ) 2016/2286 од 15 Декември 2016 година за определување на деталните правила за воведување на политика на фер употреба и за определување на методологија за проценка на одржливоста за укинување на надокнада на малопродажните роаминг цени и за апликацијата која што операторите ја поднесуваат за остварување на таквата надокнада.

Роамирај како дома - плус (roaming lika at home +)

- Во новата Спогодба е предвидено дека максималните цените за роаминг услугите ќе бидат на нивото на малопродажните национални цени за услугите започнувајќи од 2021 година.
- Од Јуни 2019 година до 2021 година е предвиден транзиционен период за регулација на цени за услугите во роаминг на база на принципот Роамирај како дома плус
- Од Јуни 2019 година обезбедувачите на роаминг услуги во регионот на Западен Балкан ќе можат да добават дополнителна надокнада на нивните национални малопродажни цени за обезбедување на регулирани малопродажни роаминг услуги.
- Надокнадата на националните малопродажни цени не може да биде повисока од големопродажните цени определени во последната фаза од претходната потпишана Спогодба за регионален роаминг.
- Збирот од надокнадата на националните малопродажни цени и малопродажните национални цени не може да биде повисок од малопродажните цени на услугите за роаминг определени во последната фаза од претходната потпишана Спогодба

Предизвици при имплементирање на новата Спогодба за роаминг на регионот на Западен Балкан – Политика на фер употреба (ЕУ) 2016/2286

- За целите на спроведување на политиката на фер употреба обезбедувачот на роаминг услуги може од своите корисници да побара да достават докази за постојан престој во државата во која што се наоѓа добавувачот на роаминг или пак докази за стабилни врски со истата држава кои што доведуваат до често и продолжително присуство на нејзина територија.
- Со цел да се спречи злоупотреба и прекумерно користење на регулирани малопродажни роаминг услуги обезбедени на ниво на националните малопродажни цени, обезбедувачот на роаминг може да примени оправдани, разумни и пропорционални механизми за контрола кои што ќе се темелат на објективни показатели за ризик од злоупотреба и прекумерно користење на роаминг услугите различни од повремено патување во одредена земја.
- Доколку постојат објективни и оправдани докази за злоупотреба и прекумерно користење на регулираните малопродажни роаминг услуги обезбедувачот на роаминг доставува известување до корисникот со кое што го информира за таквото делување пред наметнување доплата за користењето на услугите.
- Обезбедувачот на роаминг престанува со наплаќање на доплата на регулираните малопродажни роаминг услуги кога користењето на тие услуги повеќе не доведува до ризик од злоупотреба и прекумерно користење на роаминг услугите

Предизвици при имплементирање на новата Спогодба за роаминг на регионот на Западен Балкан – Апликација и Методологија за проценка на одржливоста за укинување на надокнада на малопродажните роаминг услуги (ЕУ)2016/2286

- Во посебни и исклучителни случаи со цел осигурување на одржливост на националниот модел на наплата, доколку обезбедувачот на роаминг не може да осигури повраток на реалните трошоци за обезбедување на малопродажните роаминг услуги со остварените приходи од истите, обезбедувачот на роаминг може да поднесе барање за одобрување на дополнителна надокнада.
- Дополнителни податоци потребни со апликацијата на обезбедувачот на роаминг за одобрување на примена на дополнителна надокнада за регулирани роаминг услуги
- Одредување на трошоци поврзани исклучиво со обезбедување на регулирани малопродажни роаминг услуги
- Распределба на заедничките и општите трошоци за обезбедување на регулирани малопродажни услуги
- Одредување на приходот од обезбедување на регулирани малопродажни роаминг услуги
- Процена на апликацијата на обезбедувачот на роаминг за одобрување на примена на дополнителна надокнада со цел одржливост на неговиот национален модел за наплата

